

**Memòria de la Biblioteca
Virtual de la UOC
Curs 2006-2007**

Sumari

5 Presentació

7 La Biblioteca Virtual

- 7 Objectiu
- 8 La Biblioteca Virtual del campus
- 9 La Biblioteca Virtual a l'aula

11 Usuaris de la Biblioteca Virtual

- 11 Usuaris potencials i usuaris virtuals
- 12 L'ús de la Biblioteca Virtual

13 Recursos d'informació

- 13 Novetats del curs 2006-2007
- 14 Xifres destacades

17 Serveis

- 17 Novetats del curs 2006-2007
- 21 Xifres destacades

23 Suport a l'aprenentatge. La biblioteca a l'aula

- 23 Recursos de l'aula
- 24 Projecte de nova aula

25 Suport a la docència

- 25 *Butlletí Informatiu per al Professorat (BIP)*
- 25 Nou servei de consultes per al professorat

27 Suport a la recerca. La biblioteca del CR2

- 27 Centre de recursos per a la recerca CR2
- 28 Dipòsits cooperatius: TDX, RACO i RECERCAT
- 29 Publicació del web de la producció científica del professor Manuel Castells

31 La Biblioteca Virtual a la Universitat

- 31 Reculls de recursos d'informació
- 32 Novetats de la Biblioteca de la UOC
- 32 La Biblioteca en les publicacions de la UOC
- 33 La Biblioteca en els espais de la UOC
- 35 Presentacions institucionals

37 Formació d'usuaris

- 37 Formació dels estudiants
- 37 Formació del personal docent
- 39 Formació del personal investigador
- 39 Xifres destacades

41 Relacions institucionals

- 41 Consorcis i grups de treball
- 42 Convenis amb altres biblioteques i institucions

43 Projecte exterior

- 43 Projectes en curs
- 44 Organismes i institucions

45 Recursos

- 45 Recursos humans
- 47 Recursos econòmics

49 Millora contínua i projectes

- 49 Evolució del nou sistema de gestió de biblioteques
- 49 Pla de millora de la Biblioteca Virtual
- 50 Pla de recollida de dades sobre satisfacció i expectatives

53 Versió castellana

65 Versió anglesa

77 Índex de conceptes principals

Presentació

La memòria de la Biblioteca Virtual de la UOC resumeix l'activitat de la Biblioteca al llarg del curs acadèmic 2006-2007 mitjançant la descripció dels fets més rellevants i la presentació de les dades numèriques més significatives en cadascun dels seus àmbits d'actuació.

Durant el curs 2006-2007 cal destacar que la Biblioteca Virtual, a més de continuar oferint recursos d'informació i serveis a tots els seus usuaris, ha donat suport a la docència en relació amb l'adaptació al nou espai europeu d'ensenyament superior, mitjançant la creació d'un espai de recursos i l'elaboració d'un butlletí especialitzat sobre aquest tema.

La Biblioteca Virtual de la UOC ha implementat, durant el mes de gener, el servei d'*RSS (Really Simple Syndication o RDF Site Summary)* per tal de syndicar els continguts de la pàgina de novetats. Amb aquest nou servei s'obre un nou canal de distribució de notícies de la Biblioteca molt més directe, que permet notificar als usuaris l'actualització de les novetats de la Biblioteca sense haver-s'hi de connectar i els permet llegir els titulars i un breu resum de notícies d'interès i accedir al text íntegre, i també consultar nous recursos de la col·lecció digital, novetats bibliogràfiques i alguns consells i recomanacions sobre la utilització de la Biblioteca.

La Biblioteca ha desenvolupat, juntament amb la Fundació Telefónica, un web sobre la producció científica de Manuel Castells, professor de recerca i president de la Comissió Científica de la UOC. L'espai virtual del professor Manuel Castells té com a objectiu recollir tota la informació sobre la seva producció científica i tractar-la documentalment per a facilitar la feina dels investigadors de tot el món. Amb aquest web es vol posar a disposició de tota la comunitat científica internacional el fons de Manuel Castells i tota la informació sobre la seva obra.

La Biblioteca Virtual ha elaborat un butlletí sobre l'EEES, ha implementat el servei RSS de novetats i ha publicat un web sobre la producció científica de Manuel Castells.

Adoración Pérez Alarcón

Directora de la Biblioteca Virtual

La Biblioteca Virtual

La Biblioteca Virtual de la UOC és un centre de recursos d'informació i documentació dels àmbits temàtics desenvolupats a la Universitat, que incideix especialment en els temes de la societat de la informació i el coneixement i en els efectes de les tecnologies de la informació en l'ensenyament, l'economia, el dret, la política, la cultura i els mitjans de comunicació. La Biblioteca Virtual de la UOC té com a missió incrementar el nivell de qualitat i d'excel·lència dels processos d'aprenentatge, docència, gestió, recerca i formació contínua.

La Biblioteca Virtual de la UOC és accessible des del portal de la UOC (www.uoc.edu) i des de dins del Campus Virtual. La diferència entre l'accés des del portal i el de Campus rau en el fet que només des de l'accés pel Campus es pot accedir a tots els recursos i serveis, tant de subscripció com de lliure accés. La presència de la Biblioteca Virtual de la UOC a les aules es fa a partir d'una selecció a mida de recursos. La Biblioteca Virtual de la UOC està disponible en tres idiomes: català, espanyol i anglès.

La Biblioteca Virtual té un fons especialitzat en els efectes de les TIC en l'ensenyament, l'economia, el dret, la política, la cultura i els mitjans de comunicació i en la societat de la informació i el coneixement.

Objectiu

La Biblioteca Virtual de la UOC constitueix un dels serveis més importants de suport a l'aprenentatge, la docència, la recerca i la gestió de què disposa la Universitat. El seu objectiu és proporcionar a estudiants, docents, investigadors i personal de gestió de la UOC accés a la informació necessària per al desenvolupament de les seves funcions.

En el context universitari de la UOC, la Biblioteca Virtual de la UOC ha entrat en un procés d'adaptació dels seus recursos i serveis a l'espai europeu d'ensenyament superior (EEES), nou paradigma educatiu que planteja un ensenyament centrat en l'estudiant i en la seva capacitat per a aprendre.

La Biblioteca Virtual de la UOC dóna suport als diferents membres de la comunitat universitària: als estudiants, aportant-los tota la informació, la documentació i els serveis que necessiten per a superar amb èxit l'avaluació contínua i els exàmens; als docents, posant a la seva disposició recursos especialitzats per a la docència, i als investigadors, ajudant-los en el desenvolupament de la recerca.

La Biblioteca Virtual del Campus

La Biblioteca Virtual de la UOC s'estructura en quatre grans apartats:

- *Informació general*. Recull informacions institucionals sobre la Biblioteca, com, per exemple, estadístiques d'ús, publicacions, projectes en què participa, relacions institucionals que manté amb altres organismes. També inclou «la Biblioteca en 5 minuts», una visita virtual per la Biblioteca Virtual de la UOC.
- *Catàlegs*. Dóna accés al fons bibliogràfic de la Universitat: bibliografia recomanada i especialitzada, mòduls didàctics, materials audiovisuals i electrònics, etc. També permet consultar altres catàlegs de biblioteques de Catalunya, de l'Estat espanyol i de la resta del món.
- *Col·lecció digital*. Permet accedir a la consulta de bases de dades i revistes a text complet, enciclopèdies i diccionaris en línia, llibres electrònics, portals temàtics i altres recursos d'informació, organitzats tant per tipus de recurs com per les àrees acadèmiques que s'imparteixen a la Universitat.
- *Serveis*. Proporciona accés directe als serveis de la Biblioteca: formació, préstec, cerques bibliogràfiques i altres serveis d'informació a mida, com ara el servei de notícies, la distribució electrònica de sumaris i el servei d'obtenció de documents.

A més d'aquests quatre grans apartats, des de qualsevol punt de la Biblioteca Virtual de la UOC sempre hi ha accés als recursos següents: el *Cercador*, que recupera informació de totes les seccions; l'apartat *Novetats*, útil per a conèixer qualsevol notícia d'interès de darrera actualitat sobre la Biblioteca; l'*Ajuda*, que ofereix accés a una col·lecció de les preguntes més freqüents sobre la Biblioteca, i la secció *Pregunta'ns*, servei virtual d'atenció de consultes al qual es pot adreçar qualsevol qüestió o dubte sobre la Biblioteca Virtual de la UOC.

Tots els continguts s'actualitzen de manera periòdica, augmentant el fons bibliogràfic del catàleg, adaptant els serveis a les demandes dels usuaris i els nous formats i incorporant nous recursos d'informació per a suport de la docència en el procés d'ensenyament i de l'aprenentatge acadèmic dels estudiants, i de la recerca, en el procés d'investigació i producció científica.

Finalment, durant els darrers mesos del curs 2006-2007 s'ha engegat un projecte de canvi de la pàgina principal de la Biblioteca Virtual de la UOC per a facilitar i millorar l'accés als continguts i serveis més rellevants.

La Biblioteca Virtual a l'aula

Un altre accés als continguts i serveis de la Biblioteca Virtual de la UOC és a l'espai *Recursos* de l'aula del campus virtual d'aprenentatge, que recull i proporciona una rigorosa i acurada selecció de recursos bàsics i de suport, feta pel professorat juntament amb la Biblioteca. L'espai *Recursos* de l'aula facilita a l'estudiant el seguiment de l'assignatura i l'ajuda a aconseguir un coneixement global de les fonts i eines de la seva branca d'especialització com a futur professional. Hi ha recursos d'informació electrònica gratuïts, solucionaris, programari, articles, bases de dades, exercicis d'autoavaluació, etc. D'aquesta manera, els estudiants gaudeixen d'una biblioteca a mida per a cada assignatura.

Recursos de l'aula

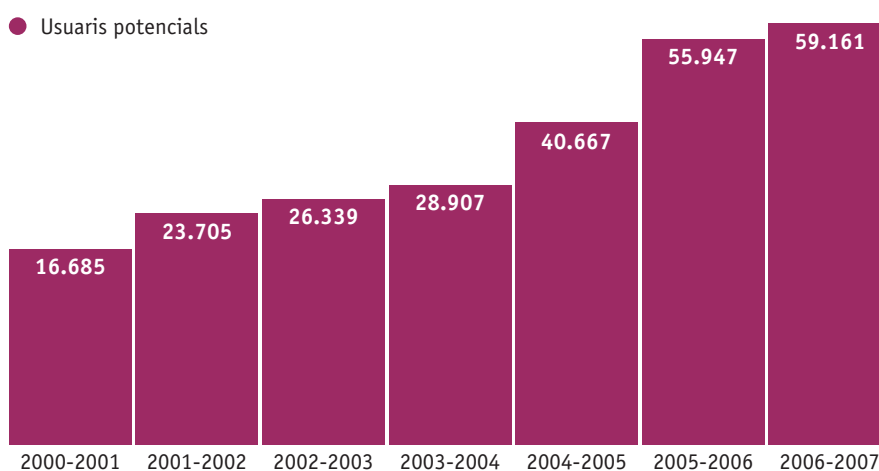

Usuaris de la Biblioteca Virtual

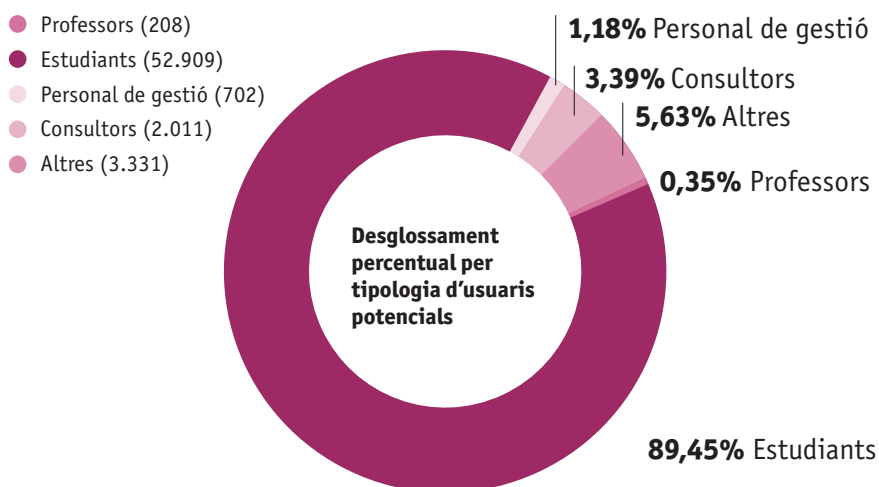
Usuaris potencials i usuaris virtuals

Els usuaris potencials de la Biblioteca Virtual de la UOC inclouen estudiants matriculats als diferents estudis que ofereix la Universitat (titulacions homologades, màsters, postgraus, etc.), professorat, investigadors, personal docent i col·laborador (tutors i consultors) i personal de gestió.

Evolució del nombre d'usuaris potencials, des del curs 2000-2001 fins al 2006-2007

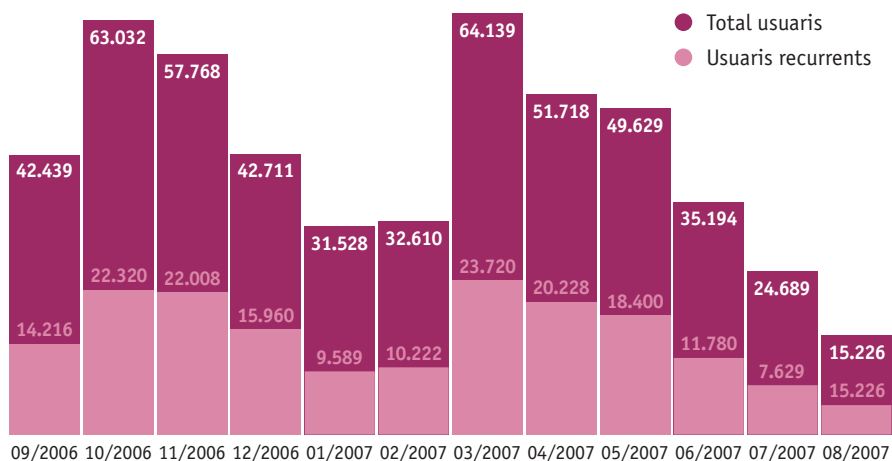

Distribució per perfils dels usuaris potencials, curs 2006-2007

Considerem usuaris virtuals la suma del total d'usuaris que han establert una sessió al servidor web de la Biblioteca Virtual de la UOC. L'evolució de la xifra d'usuaris que es connecten al servidor web de la Biblioteca al llarg del curs reflecteix l'evolució de l'activitat del calendari docent. Els mesos de màxima connexió són octubre i novembre, d'una banda, i març i abril, de l'altra, coincidint amb l'inici dels semestres.

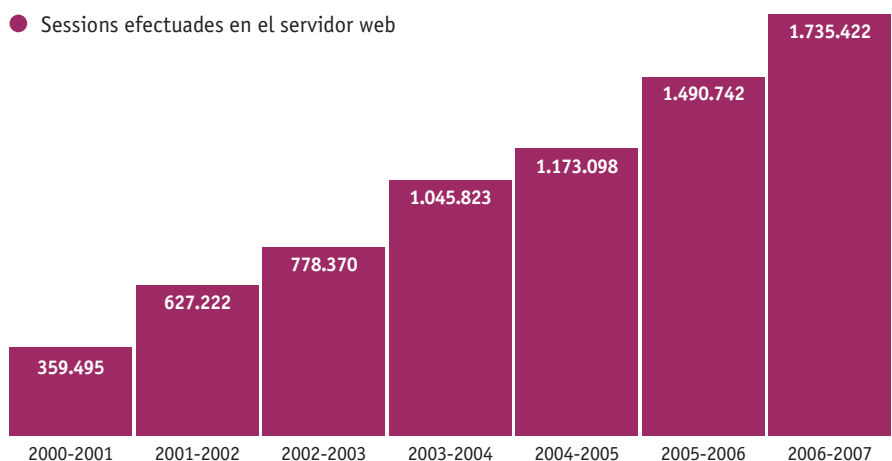
Nombre d'usuaris virtuals de la Biblioteca Virtual de la UOC, durant el curs 2006-2007

L'ús de la Biblioteca Virtual

L'ús de la Biblioteca Virtual de la UOC fa referència a sessions d'usuari (visites) rebudes al servidor web de la Biblioteca.

Nombre de sessions d'usuari rebudes al servidor web de la Biblioteca, des del curs 2000-2001 fins a l'actual, 2006-2007

Recursos d'informació

Novetats del curs 2006-2007

En relació amb els documents disponibles per mitjà del catàleg i els recursos electrònics accessibles des de la col·lecció digital, les novetats més destacades introduïdes aquest curs 2006-2007 han estat les següents.

Nova secció a la Biblioteca Virtual de la UOC: *Donacions*

S'ha creat una secció a la Biblioteca amb el nom de *Donacions*, a la qual s'accedeix des de l'apartat *Informació general*, a la pàgina d'inici de la Biblioteca Virtual de la UOC, i que ofereix tota la informació relacionada amb els donatius de documents: com es fa una donació, quin tractament s'hi aplica i quins són els criteris que se segueixen per a decidir-ne la incorporació al fons bibliogràfic de la Biblioteca Virtual de la UOC.

La Biblioteca Virtual ha inclòs la secció *Donacions*.

Nous recursos electrònics incorporats a la col·lecció digital

Durant el curs 2006-2007, la Biblioteca ha donat d'alta 2.150 recursos digitals: 787 a la col·lecció digital, 108 per a l'entorn dels màsters i 1.255 com a recursos de l'aula. Algunes de les noves bases de dades incloses a la col·lecció digital de la Biblioteca Virtual de la UOC han estat les següents.

- ACM: proporciona accés al text complet de més de 250 títols de revistes i actes de congressos publicats per l'Association for Computing Machinery (ACM).
- IEEE Xplore: especialitzada en enginyeria informàtica, dona accés al text complet de 240 títols de revistes, 1.700 normes i 8.700 actes de congressos.
- The Observatory on Borderless Higher Education (OBHE): ofereix informes sobre l'ensenyament superior en línia i l'ús de les TIC.
- OECD Source: amb aquesta plataforma es dona accés a les publicacions digitals de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics.
- SAGE: permet accedir al text complet de 390 revistes publicades per l'editorial Sage, de l'àrea de coneixement de les humanitats i les ciències socials.
- STMA-Z (Statistical Theory and Method Abstracts-Zentralblatt): proporciona referències bibliogràfiques d'estadística d'articles de més de 2.300 revistes.
- Tirant *on line*: ofereix informació jurídica sobre doctrina, formularis, jurisprudència, textos legals i bibliografia de dret processal civil, privat, públic, financer i tributari, laboral i penal.

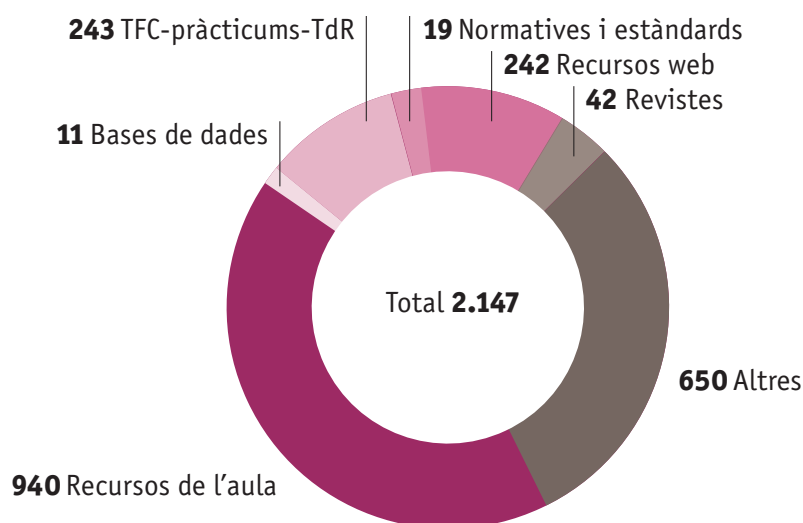
La Biblioteca Virtual de la UOC s'ha subscrit a les bases de dades següents: ACM, IEEE Xplore, OBHE, OECD Source, SAGE, STMA-Z i Tirant on line.

ISBN 13 al catàleg de la Biblioteca Virtual de la UOC

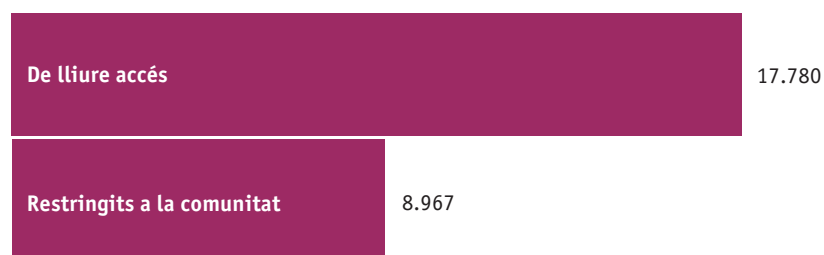
El catàleg de la Biblioteca Virtual de la UOC ha incorporat una nova opció de cerca en el seu menú desplegable, el camp de l'ISBN 13, que permet buscar pel número d'identificació únic de cada exemplar o títol de monografia publicat. Aquesta incorporació ha estat deguda al canvi de format (de deu dígits de control a tretze) que ha dut a terme l'Agència Internacional de l'ISBN (*International Standard Book Number* o sistema internacional de numeració de llibres).

Xifres destacades

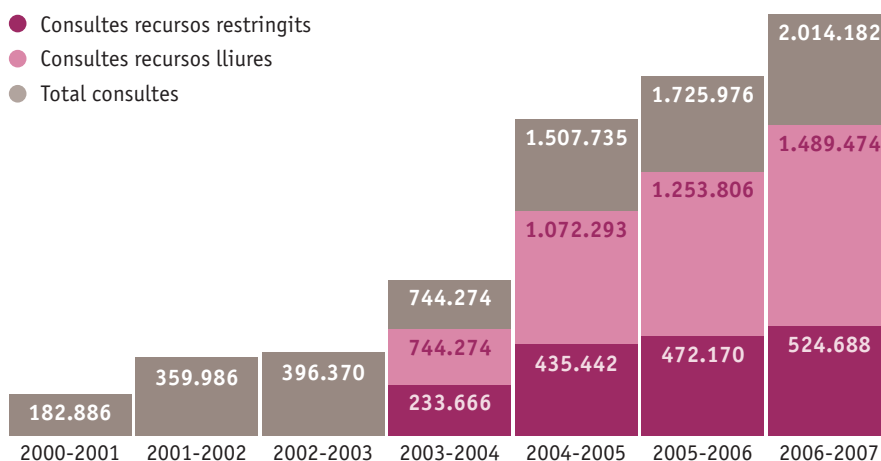
Nous recursos digitals per tipologies documentals a la Biblioteca Virtual, curs 2006-2007

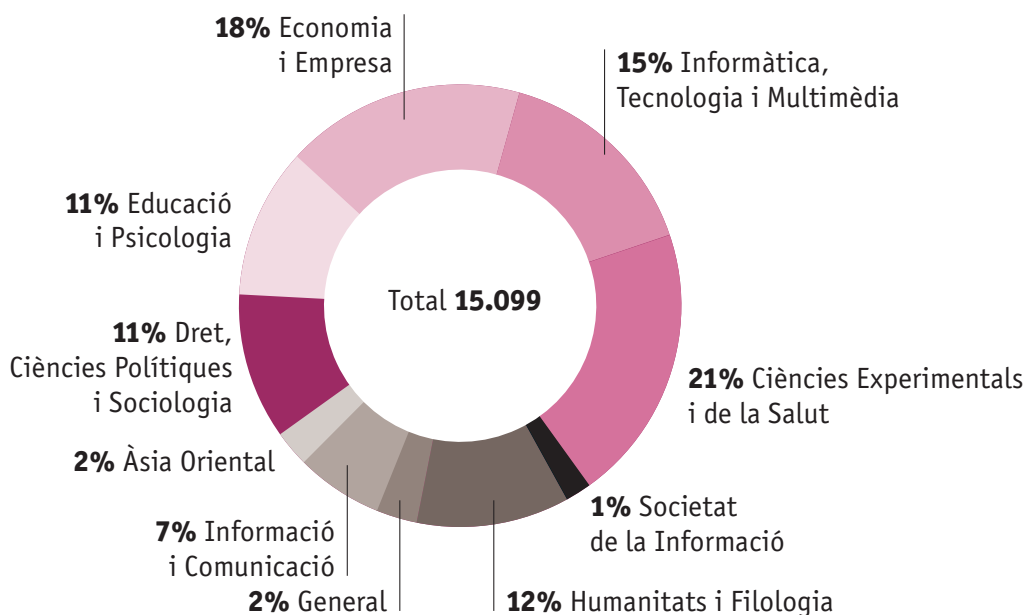
Recursos de lliure accés i d'accés exclusiu per a la comunitat UOC, curs 2006-2007

Evolució de les consultes de recursos de la col·lecció digital, curs 2006-2007

Recursos digitals per àrees temàtiques, curs 2006-2007

Nota: La resta de recursos digitals, 11.648, corresponen a àrees multidisciplinars.

Serveis

La Biblioteca Virtual de la UOC ofereix tot un seguit de serveis personalitzats de gran utilitat i exclusius per als usuaris UOC.

- **Pregunta'ns:** servei d'atenció de consultes per a ajudar els usuaris a solucionar tots els dubtes sobre el funcionament de la Biblioteca Virtual de la UOC, els seus recursos i els seus serveis.
- **Cerques bibliogràfiques:** servei que permet als usuaris fer arribar a la Biblioteca Virtual de la UOC les seves necessitats documentals i d'informació.
- **Serveis de notícies:** butlletins electrònics de subscripció gratuïta especialitzats en diferents temàtiques i de diferent periodicitat.
- **€-conomia:** butlletí de subscripció gratuïta que recull els titulars dels principals diaris econòmics estatals i internacionals, i índexs borsaris.
- **Publicacions oficials:** butlletí de subscripció gratuïta que dóna accés als últims exemplars dels butlletins oficials d'àmbit autonòmic, estatal i europeu.
- **Reculls d'actualitat:** dossiers amb una acurada selecció de recursos d'informació electrònica sobre temes d'actualitat i d'interès acadèmic.
- **Distribució de sumaris de revistes:** servei que permet subscriure's als sumaris de les diferents revistes en paper que rep la Biblioteca Virtual.
- **Servei de préstec:** servei mitjançant el qual l'usuari pot demanar des del mateix catàleg de la UOC els documents que li interessin.
- **Servei d'obtenció de documents:** servei que permet a l'usuari tenir accés a obres que no són al fons de la Biblioteca Virtual.

També cal destacar que des de l'apartat de serveis de la Biblioteca Virtual de la UOC s'ofereix accés als tallers i manuals de formació i al directori dels centres de suport i de biblioteques universitàries amb les quals hi ha un conveni de col·laboració.

Novetats del curs 2006-2007

Durant aquest curs, la Biblioteca Virtual de la UOC ha posat en marxa algunes novetats lligades als serveis a mida de l'usuari:

Nou servei RSS

El gener del 2007, la Biblioteca Virtual de la UOC va implementar un servei d'*RSS (Really Simple Syndication o RDF Site Summary)* per tal de syndicar els continguts de la pàgina de novetats. Per mitjà d'aquest servei, els usuaris disposen d'un nou canal de distribució de notícies de la Biblioteca molt més directe, amb el qual poden estar al dia de les darreres novetats de la Biblioteca Virtual de la UOC d'una manera ràpida, senzilla i sense haver d'entrar al web.

En relació amb l'*RSS*, s'ha creat un apartat a la Biblioteca Virtual de la UOC on s'ofereix informació complementària, com també les instruccions per a instal·lar els lectors d'*RSS*, accessible amb un clic a la icona *RSS*¹ de la pàgina principal de la Biblioteca Virtual.

¹http://biblioteca.uoc.edu/novetats/cat/inici_rss.html

Els serveis de notícies han renovat el disseny i la tecnologia.

Imatges de l'antic servei de notícies i del nou

Nou espai i butlletí de l'EEES

En el conjunt d'accions que es duen a terme en relació amb l'adaptació al nou EEES, la Biblioteca Virtual de la UOC ha creat un espai que dóna accés a un recull de documentació i recursos sobre aquest tema, constantment actualitzat. Ofereix informació d'àmbit nacional, estatal i europeu sobre diferents àrees: acadèmica, política, de divulgació, etc. Entre altres continguts s'hi pot consultar legislació, declaracions i articles de reflexió. La Biblioteca també ha elaborat un butlletí especialitzat en el tema, a petició de l'àrea de Metodologia i amb el suport del Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica, Professorat i Innovació Docent, que ha impulsat aquesta publicació.

Renovació dels serveis de notícies

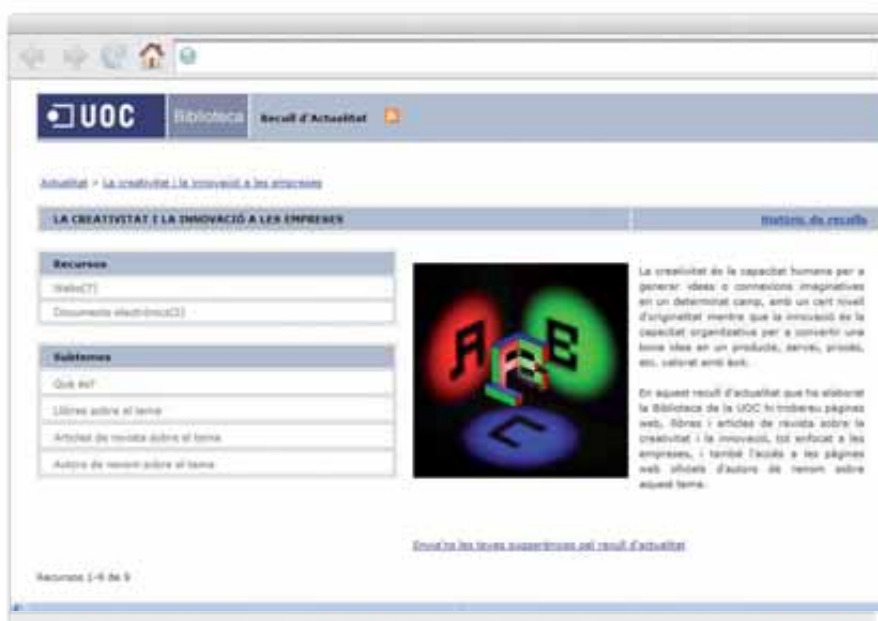
Al llarg d'aquest curs, els serveis de notícies de la Biblioteca han estrenat estètica i tecnologia, amb un disseny més actual, un funcionament més eficaç i una distribució compatible amb correus externs al Campus. Aquesta reforma, la tercera des de la creació del servei ara fa sis anys, ofereix altres millores, com un nou programari per a gestionar les llistes de subscripció, que fa possible una explotació més bona de les dades estadístiques i ofereix més seguretat, una opció per a donar d'alta o de baixa les subscripcions i la inclusió del protocol de confidencialitat de dades, que permet complir amb la Llei de protecció de dades.

Nova visualització dels reculls d'actualitat

El mes de juny, els reculls d'actualitat de la Biblioteca de la UOC han estrenat una nova visualització. Algunes de les millores implementades han estat les següents:

- Incorporació d'imatges associades als temes tractats en els reculls
- Creació d'un espai on es poden fer arribar els suggeriments de temes per a futurs reculls d'actualitat
- Nova estructuració de continguts en caixes
- Consulta directa a l'històrial de reculls d'actualitat
- Accés al portal de la UOC i a la Biblioteca Virtual per mitjà dels logos de la part superior del recull
- Servei d'RSS per a syndicar els nous reculls d'actualitat i altres novetats de la Biblioteca Virtual i estar al dia

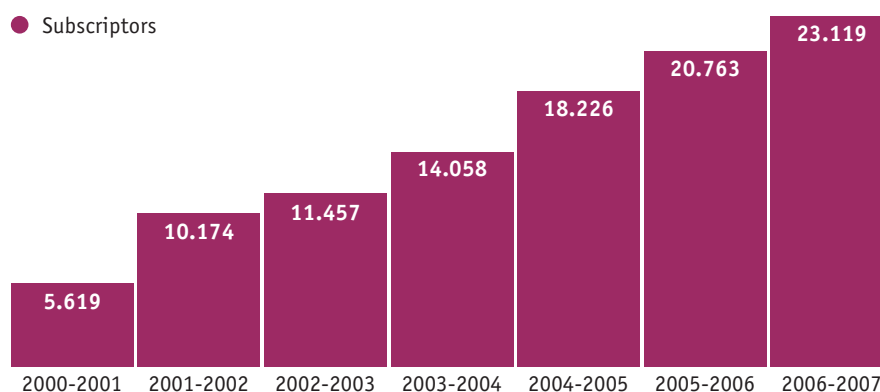
Imatge de la nova visualització dels reculls d'actualitat

El nou recull d'actualitat ha estrenat una nova visualització, amb opcions per a fer suggeriments.

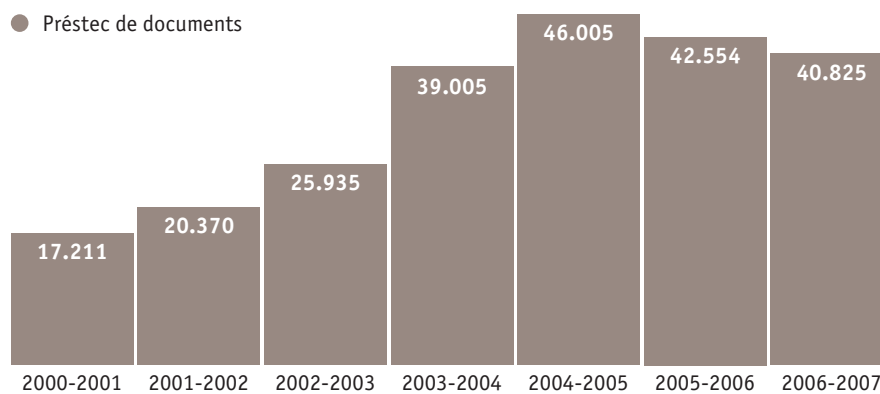

Xifres destacades

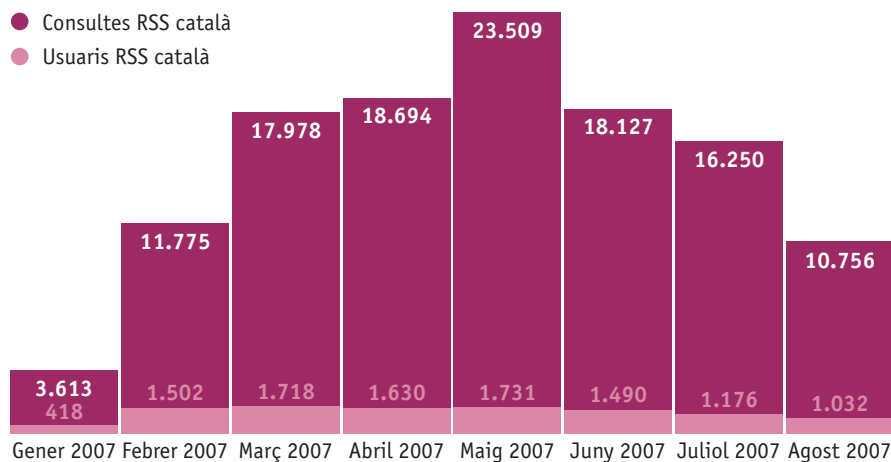
Evolució de la xifra de subscriptors als SN, des del curs 2000-01 fins al 2006-2007

Evolució del servei de préstec entre el curs 2000-2001 i el curs 2006-2007

Nombre de consultes i usuaris del servei RSS (campus en català)

Suport a l'aprenentatge. La Biblioteca a l'aula

Recursos de l'aula

Durant el curs 2006-07, s'ha nodrit l'espai *Recursos* de l'aula, amb més de 2.294 aules vigents, amb un total de 8.334 recursos d'informació electrònica (bases de dades, articles, documents electrònics, revistes electròniques, llibres, etc.). Aquesta dada recull els dos semestres del curs i inclou les aules tant d'assignatures de titulacions homologades en català com en espanyol.

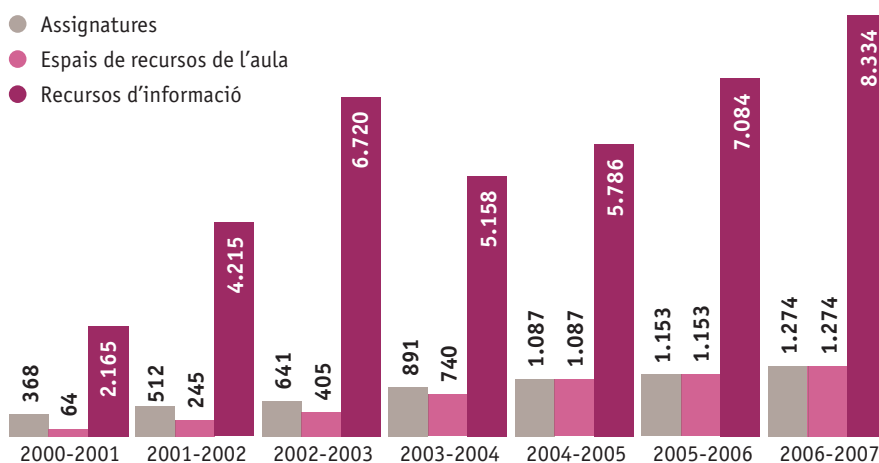
Seguint les característiques dels CRAI (centres de recursos per a l'aprenentatge i la investigació), l'objectiu principal de l'espai *Recursos* és servir de plataforma que ofereixi als estudiants els recursos d'informació indispensables per a un seguiment i aprenentatge correctes de l'assignatura.

Durant el primer semestre es van renovar un 6,3% dels 7.341 recursos inclosos a les aules i, durant el segon semestre, un 9,7% dels 8.334 recursos gestionats a l'espai de l'aula.

Hi ha més de 2.200 aules amb l'espai *Recursos* i els recursos d'informació electrònica han augmentat en més de 1.250 respecte al curs anterior.

Recursos gestionats a l'espai <i>Recursos</i> de l'aula, durant el curs 2006-2007		
	Recursos nous	Recursos totals
Primer semestre	462	7.341
Segon semestre	807	8.334
Total		8.334

Evolució del volum de recursos d'informació, assignatures i espais de recursos de l'aula, entre els cursos 2000-2001 i 2006-2007

La Biblioteca de la UOC ha continuat col·laborant per a desenvolupar la prova pilot de l'aula del consultor.

Projecte de nova aula

Durant el curs 2006-2007, la Biblioteca de la UOC ha continuat la seva col·laboració amb el projecte Aula, liderat pel grup operatiu de Tecnologia Educativa, amb l'objectiu de desenvolupar la nova aula de l'estudiant, del consultor i del professorat.

El projecte Aula del Campus Virtual de la UOC, iniciat el setembre del 2005, es va dividir en tres apartats (l'aula de l'estudiant, l'aula del consultor i l'aula del professor responsable de l'assignatura), que corresponen a diferents fases d'implementació.

Durant el curs 2006-2007, s'han acabat de concretar tots els aspectes relacionats amb l'aula de l'estudiant, un canvi que es va portar a terme al llarg del curs anterior. A partir del febrer del 2007, les iniciatives de creació de noves aules s'han centrat en la figura dels consultors, que disposaran d'un espai propi i iniciaran la fase de proves pilot. Aquestes consisteixen en dos tipus d'aula amb visualització, disseny, accés i prestacions millorades:

- La denominada «aula millorada», és a dir, l'aula amb la mateixa estructura de continguts que les aules actuals, però amb més prestacions.
- L'«aula Bolonya o EEES», que segueix les directrius de l'EEES i permet mostrar la unitat que es treballa en cada moment del semestre i un gràfic global de totes les unitats.

Durant el curs 2007-2008, es preveu posar en marxa les proves pilot de les noves aules del professorat, en les quals es vol oferir als professors un entorn personalitzat que els permeti dissenyar la seva docència.

Suport a la docència

Butlletí Informatiu per al Professorat (BIP)

Durant el curs 2006-2007 s'han enviat onze números del *Butlletí Informatiu per al Professorat* (un per cada mes, excepte l'agost) a un total de 337 subscriptors: 63% professors, 22% investigadors i la resta altre personal UOC. Pel que fa als temes de què s'ha tractat, s'hi han inclòs les novetats de la Biblioteca Virtual de la UOC més destacades, prioritzant les especialitzades en els àmbits de la docència i la recerca (en correspondència amb dues de les seccions del BIP). També durant aquest curs, s'ha inaugurat un nou apartat al BIP per a accedir directament a les novetats bibliogràfiques mensuals.

337 subscriptors del BIP:
63% professors, 22%
investigadors i la resta
altre personal UOC.

Butlletí informatiu de la Biblioteca per al professorat

Nou servei de consultes per al professorat

En la darrera trobada presencial organitzada per la Universitat, corresponent al segon semestre del curs 2006-2007, la Biblioteca ha ofert un nou servei presencial d'atenció de consultes dirigit al professorat. L'objectiu d'aquest servei ha estat, per una banda, acostar-se al professorat i, per l'altra, donar-li suport proporcionant-li informació sobre aspectes procedimentals (circuits per a sol·licitar la bibliografia recomanada, com es tramita la inclusió de recursos o els drets d'autors d'articles als espais de recursos de l'aula, etc.) i sobre els recursos d'informació especialitzada que tenen disponibles per estudis. Tota aquesta documentació procedimental també s'ha posat a disposició del professorat per mitjà d'un espai intern (*Intrauoc / Aplicacions específiques / Professorat / Documents*).

Suport a la recerca. La biblioteca del CR2

En aquest apartat es fa referència als projectes més rellevants en relació amb el suport de la Biblioteca Virtual de la UOC a les activitats de recerca.

Centre de recursos per a la recerca CR2

Durant aquest curs, la biblioteca presencial de recerca especialitzada en societat de la informació i el coneixement, situada al Parc Mediterrani de la Tecnologia a Castelldefels (Barcelona), a l'edifici de l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3) de la Universitat Oberta de Catalunya, ha continuat desenvolupant les seves funcions de suport a la recerca.

Pel que fa al catàleg de serveis oferts per la Biblioteca Virtual de la UOC al CR2, es destaquen dos àmbits d'actuació.

La Biblioteca Virtual ha prestat serveis de suport a la recerca i també de gestió i avaluació dels seus resultats.

1. Serveis prestats de suport a la recerca

- Serveis generals de la Biblioteca Virtual de la UOC: comuns a la resta d'usuaris de la Biblioteca però amb una incidència especial en temes de recerca: recursos específics (bases de dades, revistes, tesis, gestors bibliogràfics, congressos, etc.); adquisicions i tractament tècnic dels documents; serveis de formació específica; subministrament de sumaris electrònics; servei de subscripció a sumaris de revistes en paper i digitals, cerques bibliogràfiques; serveis de notícies; butlletí BIP, i notícies de la Biblioteca Virtual de la UOC especialitzades. S'han atès un total de 820 consultes.
- Assessorament en la publicació de resultats de recerca: informació sobre els formats i continguts de publicació; llistes de revistes d'impacte per àrees, i recomanacions formals de citació bibliogràfica.
- Atenció presencial a l'usuari: per mitjà de la biblioteca presencial de recerca, que ofereix deu punts de lectura, cinc llocs de consulta amb PC, escàner, impressora, reproductor de DVD, televisió i un fons documental de més de 3.000 llibres especialitzats en societat de la informació. S'han rebut un total de 733 visites.

2. Serveis prestats per a la gestió i avaluació de la recerca

- Estudis bibliomètrics: avaluació mensual sobre l'impacte de la producció, per mitjà d'un informe mensual dels articles que apareixen a la base de dades ISI Web of Knowledge, la producció d'autors UOC i les citacions rebudes.
- Suport a l'avaluació de la recerca i grups de la Universitat: participació en els criteris i mesures que es prenen com a referent i aplicació d'aquests criteris en la producció científica anual.

També cal destacar les col·laboracions que la biblioteca de l'IN3 ha mantingut amb la Biblioteca del Campus de Baix Llobregat de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), sobretot pel que fa a:

- L'organització d'una sessió de formació conjunta d'ISI Web of Knowledge (amb assistència del personal docent i investigador de la UOC i de la UPC), a càrrec d'un bibliotecari formador de la Biblioteca de la UOC.
- La participació de la biblioteca de l'IN3 en l'acte «Sant Jordi al Campus», organitzat per la Biblioteca de la UPC amb motiu de la diada de Sant Jordi, l'abril del 2007. L'acte es va celebrar el dia 20 d'abril i va consistir en un mercat d'intercanvi de llibres.

Dipòsits cooperatius: TDX, RACO i RECERCAT

TDX (Tesis Doctorals en Xarxa)

La Biblioteca Virtual de la UOC participa en el dipòsit cooperatiu TDX² (Tesis Doctorals en Xarxa), que conté en format digital les tesis doctorals llegides a les universitats de Catalunya i a altres comunitats autònomes espanyoles. Durant el curs 2006-2007, la Biblioteca ha incorporat una nova tesi, dels Estudis d'Economia i Empresa de la UOC, al TDX.

RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert)

La Biblioteca Virtual de la UOC continua participant en el Portal de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO),³ inaugurat oficialment l'abril del 2006. Concretament, hi participa amb cinc revistes institucionals:⁴ *Digitium*, revista digital d'humanitats; IDP, *Revista d'Internet, Dret i Política*; RUSC, *Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento*; *UOC Papers*, revista sobre la societat del coneixement, i, durant aquest curs 2006-2007 també s'hi ha incorporat *Artnodes*,⁵ revista d'art, ciència i tecnologia.

RECERCAT (Dipòsit de la Recerca de Catalunya)

Durant el curs 2006-2007, la Biblioteca Virtual de la UOC ha incorporat la col·lecció «Documents de Treball d'Estudiants» al RECERCAT⁶ (Dipòsit de la Recerca de Catalunya). El primer document d'aquesta col·lecció tracta sobre societat i educació multicultural.⁷

² <http://www.tesisenxarxa.net>

³ <http://www.raco.cat>

⁴ <http://www.raco.cat/index.php/index/raco/cercaXI?searchInstitucio=55>

⁵ <http://www.uoc.edu/artnodes/7/cat/index.html>

⁶ <http://www.recercat.net/index.jsp>

⁷ Ballesteros Castañeda, Blanca. *Referents de l'educació intercultural*.

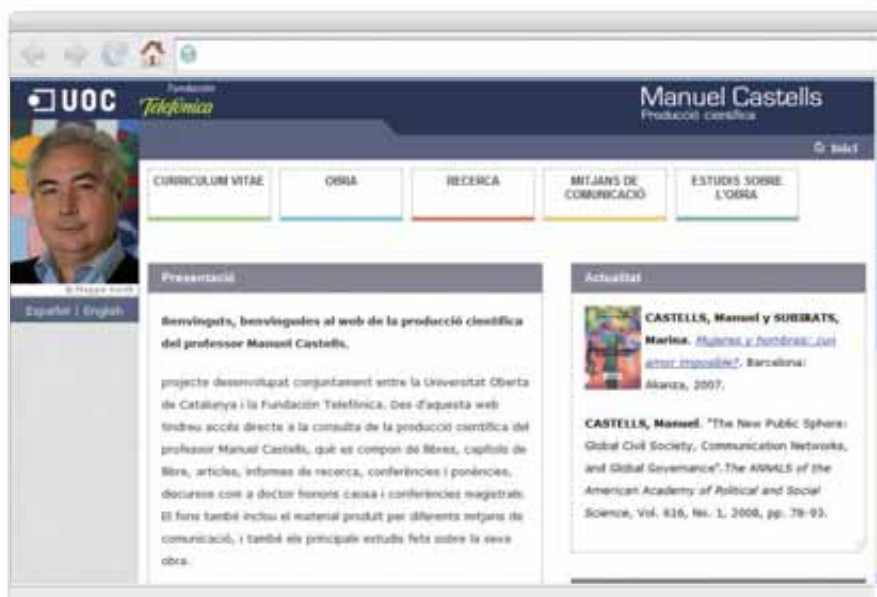
Publicació del web de la producció científica del professor Manuel Castells

Durant aquest curs s'ha materialitzat el projecte, iniciat durant el curs passat, de creació d'un web de la producció científica del professor Manuel Castells amb la publicació i difusió d'aquest web.

El maig del 2007, la Biblioteca Virtual de la UOC va treure a la llum el nou web sobre la producció científica de Manuel Castells, professor de recerca i president de la Comissió Científica de la UOC. L'espai ha estat desenvolupat juntament amb la Fundació Telefónica. El web vol recollir tota la informació de la seva producció científica en un sol espai i tractar-la documentalment per a facilitar la feina dels investigadors i els estudiants de tot el món. Amb aquest web es vol posar a disposició de tota la comunitat científica internacional el fons documental de Manuel Castells i tota la informació científica sobre la seva persona i la seva obra.

L'espai virtual de la producció científica del professor Manuel Castells –consultable en català, espanyol i anglès– recull tot tipus de continguts sobre la seva producció científica. Entre altres continguts, permet conèixer els seus llibres, capítols de llibre, articles, informes de recerca, conferències i ponències, discursos com a doctor *honoris causa* i conferències magistrals. El web també inclou els principals estudis fets sobre la seva obra, i entrevistes i reportatges que li han fet mitjans de comunicació de nombrosos països d'arreu del món.

El web de la producció científica de Manuel Castells recull informació sobre el seu currículum, obra, projectes i informes de recerca, presència als mitjans de comunicació i estudis sobre la seva obra.

Web de la producció científica de Manuel Castells

Una part important dels documents que hi ha al web, i també de documents de treball emprats per a la seva recerca i que formen part del seu arxiu personal, es pot consultar presencialment a la biblioteca de recerca de l'IN3 de la UOC.

La Biblioteca Virtual a la Universitat

Reculls de recursos d'informació

La Biblioteca Virtual de la UOC elabora diversos reculls d'informació, que inclouen una selecció acurada de recursos sobre un tema concret.

Reculls d'actualitat

Durant aquest curs la Biblioteca Virtual de la UOC ha elaborat vuit reculls sobre diferents temes d'actualitat. A continuació es presenten ordenats, de més a menys consultes rebudes: «Web 2.0», «Tot sobre Google», «Telefonia IP (VOIP)», «La creativitat i la innovació a les empreses», «Microcrèdits», «e-Readiness», «Eleccions 2006 al Parlament de Catalunya» i «Pena de mort als EUA».

Reculls amb motiu d'esdeveniments destacats

Els reculls de recursos d'informació vinculats a l'activitat acadèmica han estat els següents:

- Amb motiu de la investidura com a doctor *honoris causa* d'Alain Touraine, la Biblioteca Virtual de la UOC ha elaborat un recull de recursos en línia amb accés directe a catàlegs (universitaris, nacionals, estatals...), bases de dades, webs personals, publicacions i organismes relacionats amb les seves trajectòries. S'hi pot accedir per mitjà de l'apartat *Trajectòria* del web de doctor *honoris causa*.⁸
- Aprofitant la lliçó inaugural del curs 2006-2007 de la UOC, titulada «Aprendre a conviure», la Biblioteca Virtual de la UOC ha fet un recull de recursos en línia sobre l'obra i trajectòria del seu autor, Mustapha Cherif. Aquest recurs es pot consultar al web del debat en línia «Podem conviure amb valors universals?».⁹

En relació amb els reculls de recursos d'informació vinculats a esdeveniments d'interès per a la Universitat, la Biblioteca Virtual de la UOC ha elaborat els reculls següents.

- Coincidint amb el Dia Mundial de la Llibertat de Premsa, el dia 3 de març, la Biblioteca Virtual de la UOC ha elaborat un recull de recursos centrat en aquest tema.
- Amb motiu del Dia Internacional del Llibre i dels Drets d'Autor, la Biblioteca Virtual de la UOC ha elaborat un recull de recursos sobre aquest tema.

⁸ <http://www.uoc.edu/hc/touraine/cat/trajectoria.html>

⁹ http://www.uoc.edu/inaugural06/index_cat.htm

Novetats de la Biblioteca de la UOC

La Biblioteca de la UOC ha fet difusió de les seves notícies d'interès per mitjà de diferents mitjans de comunicació de la Universitat, com ara l'espai de Campus (pàgina d'inici i apartat *Novetats*), el tauler del professorat i les llistes de distribució internes, el web de la Biblioteca Virtual de la UOC, etc. Entre d'altres, cal destacar les novetats comentades en els apartats «Recursos d'informació» i «Serveis», és a dir, les notícies referents a noves bases de dades, la creació de noves seccions i serveis, els canvis i actualitzacions importants, els reculls d'actualitat, les novetats bibliogràfiques mensuals, etc.

Respecte a la secció *Novetats* del web de la Biblioteca Virtual de la UOC, al llarg del curs s'hi han publicat un total de cinquanta notícies i, amb una periodicitat mensual, s'han difós les novetats bibliogràfiques del fons i els últims recursos incorporats a la col·lecció digital.

La Biblioteca participa en diferents publicacions de la UOC: *WOK!*, *UOC Papers*, *Diari de la Trobada* i *Món UOC*.

La Biblioteca de la UOC en les publicacions de la UOC

La Biblioteca de la UOC ha participat en diferents publicacions de la UOC, sigui com a responsable d'alguna de les seccions o fent les ressenyes de bibliografia o recursos d'informació recomanats.

Butlletí *WOK!*

En aquesta publicació electrònica interna, dirigida a tota la comunitat UOC, la Biblioteca de la UOC publica mensualment una selecció de recursos d'informació (enllaços, llibres, pàgines web, etc.) per àrees temàtiques en l'apartat *Eix del coneixement*. Amb un volum mensual de vint-i-dos recursos per número i onze butlletins anuals, durant el curs 2006-2007 la Biblioteca de la UOC ha seleccionat i publicat 242 recursos.

Revista *UOC Papers*

Durant els dos semestres del curs 2006-2007 la Biblioteca de la UOC ha fet una selecció de les novetats editorials més destacades en les diferents àrees temàtiques cobertes per la revista. En la secció «Tria de llibres» la Biblioteca de la UOC ha publicat sis novetats bibliogràfiques en el número III i set en el número IV. La selecció de llibres es correspon amb els diferents temes abordats en cada edició de la revista: articles, ressenyes, miscel·lànies o bé dossiers monogràfics sobre un tema concret de la societat del coneixement.

Diari de la Trobada

Amb motiu de les trobades presencials de la UOC del curs 2006-2007, i en el marc de la publicació del *Diari de la Trobada*, la Biblioteca de la UOC ha col·laborat en l'edició del diari publicant-hi dues notícies:

- «Novetats en els serveis de notícies de la Biblioteca», a la trobada d'inici del primer semestre (setembre del 2006)
- «RSS a la Biblioteca Virtual: "sindica't" ara», a la trobada d'inici del segon semestre (març del 2007).

Revista Món UOC

En aquesta revista institucional semestral es publiquen notícies breus i reportatges sobre algun tema destacat. En el número de maig del 2006, la Biblioteca de la UOC va publicar un reportatge de dues pàgines sobre les revistes electròniques, titulat «La Biblioteca, porta d'accés a les revistes electròniques».

La Biblioteca col·labora en diversos espais virtuals de la UOC: l'espai professional i el web del Campus per la Pau i la Solidaritat.

La Biblioteca de la UOC en els espais de la UOC

Durant el curs 2006-2007, la Biblioteca de la UOC ha col·laborat, molt estretament, en dos projectes interns de la Universitat que han donat com a fruit la creació de dos espais nous: l'espai professional i el nou web del Campus per la Pau i la Solidaritat. Per altra banda, la Biblioteca Virtual de la UOC ha continuat col·laborant amb l'espai virtual de literatura catalana *Lletra*.

Espai professional

En el cas del nou espai professional del Campus, la Biblioteca de la UOC ha aportat una selecció de recursos i serveis útils tant per a l'empresa on es treballa com per a millorar el perfil professional. Concretament, la Biblioteca de la UOC ha participat en la secció dedicada a «formació i recursos», com a proveïdora d'un seguit de recursos i serveis interessants que destaquem a continuació:

- Un servei de subscripció a butlletins de notícies i a publicacions oficials (BOE, DOCE i butlletins oficials autonòmics), que permeten estar al dia en determinats temes professionals.
- La consulta de reculls d'actualitat i altres recursos útils per a l'activitat professional. Aquests reculls són dossiers mensuals sobre temes actuals i, actualment, n'hi ha trenta-dos de disponibles.
- Llistes de discussió: selecció dels fòrums de discussió més importants per àrees d'especialitat.
- La videoteca digital: conferències i seminaris organitzats per la UOC en format vídeo.

Aquesta selecció de recursos i serveis s'ha elaborat «a mida» de les característiques del nou espai, per a cobrir les necessitats dels seus destinataris: tota la comunitat UOC, però, especialment, els professionals que volen contactar amb altres persones del mateix sector o àmbit professional, els que volen millorar les seves competències o els que cerquen serveis per a l'empresa en què treballen.

Espai professional

Campus per la Pau i la Solidaritat

La Biblioteca Virtual de la UOC també té un espai propi al nou web del Campus per la Pau i la Solidaritat de la UOC. La Biblioteca Virtual de la UOC ha col·laborat activament en aquesta iniciativa solidària de la UOC, oferint una col·lecció de recursos d'informació, en línia, relacionats amb els seus àmbits d'actuació. Aquesta selecció de documentació conté portals temàtics, webs d'interès, revistes especialitzades, organismes i institucions, blogs, etc. Pel que fa a les àrees temàtiques cobertes, s'hi inclouen les següents:

- Banc: bancs ètics i fundacions per a demanar ajuts econòmics.
- Escola i universitat: alfabetització digital.
- Justícia: temes de pau i drets humans.
- Mercat: comerç just.
- Mitjans de comunicació: informacions sobre els països pobres o en conflicte i sobre les activitats dutes a terme per les ONG de desenvolupament.
- Salut: referències de llibres i materials relacionats amb temes de salut.
- Sostenibilitat: bioconstrucció, canvi climàtic, medi ambient, turisme responsable, etc.

Web del Campus per la Pau i la Solidaritat

Lletra

Durant el curs 2006-2007 la Biblioteca Virtual de la UOC ha col·laborat en l'espai *Lletra*, duent a terme una selecció acurada de recursos d'informació disponibles en línia sobre autors catalans i llurs obres literàries. Pel que fa als autors, s'han publicat les pàgines corresponents als següents: Josep Maria Benet i Jornet, Prudenci Bertrana, Lluïsa Cunillé, Feliu Formosa, Imma Monsó, Joana Raspall, Xavier Rubert de Ventós, Sebastià Serrano, Francesc Serés, Francesc Trabal i Julià de Jòdar. Respecte a les obres, s'han difós les següents: *Enllà*, de Joan Maragall; *Els fruits saborosos*, de Josep Carner; *Glossari*, d'Eugeni d'Ors; *Josafat*, de Prudenci Bertrana; *Horacianes*, de Miquel Costa i Llobera, i *Pilar Prim*, de Narcís Oller.

Presentacions institucionals

Durant aquest curs, la Biblioteca Virtual de la UOC ha estat convidada a intervenir en una sessió institucional de la Universitat organitzada pel Gabinet de Relacions Institucionals de la UOC amb motiu de la visita d'una delegació de l'Instituto Tecnológico de las Américas (ITLA). La Biblioteca Virtual de la UOC hi va participar amb una presentació general dels seus recursos i serveis, com també amb la presència a les aules per mitjà de l'espai *Recursos*.

Universitat Oberta de

Formació d'usuaris

D'acord amb el pla de formació de la Biblioteca Virtual de la UOC vigent, durant aquest curs s'han fet diverses accions formatives adaptades als diferents tipus d'usuari, que destaquem a continuació.

Conèixer els serveis i recursos disponibles a la Biblioteca és fonamental per a l'aprenentatge, la docència i la recerca.

Formació dels estudiants

Com s'ha fet en cursos anteriors, la Biblioteca Virtual de la UOC ha participat en les trobades presencials de la Universitat fent tallers de formació sobre diferents temàtiques: *Biblioteca Virtual*, *Com pots trobar la informació que necessites*, *Cerca d'informació a bases de dades*, *Refworks*, etc. Durant el curs 2006-2007 s'han fet dues trobades per al campus en català, una al començament de cada semestre, en les quals la Biblioteca Virtual de la UOC ha impartit 24 tallers a un total de 243 assistents. També s'han dut a terme, a Màlaga i a Saragossa, dues trobades específiques per al campus en espanyol, en les quals la Biblioteca Virtual de la UOC ha intervingut amb el taller *Biblioteca, una puerta abierta a la información*, per a un públic de 55 estudiants.

Finalment, durant el mes de novembre del 2006 la Biblioteca Virtual de la UOC, juntament amb els centres de suport, ha programat una sèrie de sessions formatives, dirigides als estudiants amb l'objectiu de fer-los conèixer el contingut i el funcionament de les bases de dades que són accessibles des de la Biblioteca i que vegin com els poden servir d'ajuda en el desenvolupament de les assignatures dels estudis de la UOC. El resultat ha estat la realització de deu sessions, amb un total de 261 estudiants que hi han assistit.

Formació del personal docent

Les accions de formació portades a terme entre aquest tipus d'usuaris han estat les següents:

- Participació en els seminaris del professorat dels diferents estudis. Al llarg del curs i per mitjà dels tècnics de programes de cada estudi, la Biblioteca Virtual de la UOC ha intervingut en quatre seminaris, duent a terme sessions de formació a mida amb un total de cinquanta-sis professors assistents, cosa que representa un 36,6% del professorat de la UOC.
- Continuació de l'acció formativa entre el personal docent col·laborador (PDC), els tutors i els consultors de la UOC,¹⁰ amb dues noves edicions del Curs d'habilitats informacionals per a docents. Concretament, s'han impartit dos cursos en línia, durant els mesos de novembre del 2006 i maig del 2007, als quals han assistit un total de quaranta docents. Les enquestes de valoració fetes reflecteixen l'èxit de la formació i mostren que el 62% i el 38% dels participants valoren com a útil i molt útil, respectivament, el que han après en el curs.

¹⁰ En el context de la nostra universitat, aquests docents són els que mantenen una relació més estreta amb l'estudiant en el transcurs de l'acció docent.

Formació del personal investigador

Les accions de formació fetes durant aquest curs han estat organitzades juntament amb l'IN3 i han consistit en una sèrie de sessions presencials sobre eines i recursos d'informació per a la recerca. Així, doncs, s'han fet diverses sessions sobre l'ús i el funcionament de la Biblioteca Virtual de la UOC, la base de dades ISI Web of Knowledge, altres bases de dades de recerca i el gestor bibliogràfic Refworks.

Per exemple, entre els mesos de gener i juny del 2007, la Biblioteca Virtual de la UOC ha organitzat deu seminaris de recerca, als quals han assistit directors de les diferents línies de recerca, becaris de doctorat i nous ajudants de recerca, amb un total de setanta-vuit assistents. Una altra iniciativa formativa ha estat l'organització, juntament amb la UPC, de formació sobre ISI Web of Knowledge, dirigida als investigadors d'ambdues universitats.

Finalment, també durant aquest curs, la Biblioteca Virtual de la UOC ha donat accés a tot un seguit de formacions en línia ofertes pel gestor bibliogràfic Refworks: les sessions de Refworks Webinars. En aquest sentit, el paper de la Biblioteca Virtual de la UOC ha estat promoure i difondre les sessions, i assessorar els investigadors que les han seguit.

Xifres destacades

Pel que fa a l'ús dels materials digitals de formació que la Biblioteca Virtual de la UOC posa a l'abast del seu públic, a continuació es poden veure les dades de consulta i baixada del material en línia disponible a l'apartat de formació de la Biblioteca.

Ús del material de formació en línia, curs 2006-2007

Total curs 2006-2007	UOC	IBE	Total general
Connexions	9.806	3.317	13.123
Consultes	15.767	6.748	22.515
Baixades	46.162	11.916	58.078
Usuaris únics	7.555	2.795	10.350

Relacions institucionals

Consortis i grups de treball

CBUC

La Biblioteca Virtual de la UOC és membre del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC). Els dos projectes bàsics del Consorci en els quals participa són el Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC) i la Biblioteca Digital de Catalunya (BDC). Durant aquest curs, a part de formar part de la Comissió Executiva i la Comissió Tècnica, també ha col·laborat amb el CBUC per mitjà dels grups de treball següents: Catàleg Col·lectiu, Referència virtual, Refworks, RECERCAT, RACO, Relectro i TDX.

REBIUN - CRUE

La Biblioteca Virtual de la UOC també forma part d'un altre consorci de caire estatal: la Red de Bibliotecas Universitarias Españolas (REBIUN), sectorial de la Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (CRUE). Pel que fa al curs 2006-2007, a més de participar en el grup de treball d'estadístiques de REBIUN, la direcció de la Biblioteca Virtual de la UOC ha entrat a formar part del Comité Ejecutivo de REBIUN, en què ha coordinat la línia II, anomenada «REBIUN en el ámbito de la investigación», i ha participat en la línia IV, «REBIUN como organización». La línia II té l'objectiu «d'orientar les biblioteques universitàries davant dels nous reptes de l'espai europeu de recerca i els nous processos de creació i difusió de la ciència». La resta de biblioteques universitàries que han participat en aquesta línia són la UNED, la Universitat de Múrcia, la Universitat de Salamanca, la Universitat de València, la Universitat Pablo de Olavide (Sevilla) i la Universitat Politècnica de Catalunya.

Finalment, a més d'aquests grups de treball vinculats a consorcis, la Biblioteca Virtual de la UOC continua participant en el grup de treball sobre biblioteques i propietat intel·lectual de FESABID i el grup de treball Zwole.

S'han signat convenis amb les biblioteques de les universitats d'Alacant, la Corunya i Las Palmas de Gran Canaria.

La Biblioteca Virtual participa en el projecte de Patrimoni digital de Catalunya (PADICAT).

Convenis amb altres biblioteques i institucions

Durant aquest curs 2006-2007, la Biblioteca Virtual de la UOC ha establert una sèrie de convenis bilaterals amb altres biblioteques universitàries per a millorar els serveis als usuaris i treballar conjuntament en temes d'interès comú; concretament s'han signat convenis amb les universitats d'Alacant, la Corunya i Las Palmas de Gran Canaria. També s'ha iniciat un conveni de col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya per al projecte Patrimoni digital de Catalunya (PADICAT), que consisteix a capturar i processar tota la producció cultural, científica i de caràcter general catalana produïda en format digital, i a donar-hi accés permanent.

A banda d'aquests convenis, la Biblioteca Virtual de la UOC manté vigents els convenis amb les institucions següents: Open University Library,¹¹ biblioteques universitàries espanyoles, Associació de Mestres Rosa Sensat,¹² Casa Àsia¹³ i Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona (CETIB).¹⁴

¹¹ <http://oulib1.open.ac.uk/>

¹² <http://www.pangea.org/rsensat/>

¹³ <http://www.casaasia.es/>

¹⁴ <http://www.cetib.net/>

Projecció exterior

Projectes en curs

La Biblioteca Virtual de la UOC també col·labora en projectes de recerca d'àmbit europeu, entre els quals es destaquen els següents.

E-move

La Biblioteca Virtual de la UOC, juntament amb altres socis europeus,¹⁵ participa en la creació del portal sobre mobilitat virtual, concretament en l'apartat relatiu al suport a l'aprenentatge per part de les biblioteques (*Library and Information Support*), als estudiants i el professorat. Durant aquest curs, s'ha treballat en la identificació i descripció de recursos rellevants per a un entorn de mobilitat virtual i s'han identificat un total de 312 recursos, que van des de portals temàtics especialitzats fins a exemples de bones pràctiques, passant per suport en temes d'habilitats informacionals, exemples innovadors en el suport a l'aprenentatge i cursos en línia per al suport l'aprenentatge, recursos electrònics, institucions o universitats que ofereixen estudis en línia rellevants per al suport a l'aprenentatge, projectes, casos d'estudis i bibliografia.

La Biblioteca Virtual continua participant en el projecte europeu E-move i en el centre de recursos digitals d'aprenentatge virtual de la Càtedra UNESCO.

Càtedra UNESCO d'E-learning de la UOC

La Biblioteca Virtual de la UOC participa en aquest projecte mitjançant el centre de recursos digitals d'aprenentatge virtual, entorn dinàmic i virtual en què s'integren els continguts i serveis centrats en l'àmbit de l'organització i la gestió de l'aprenentatge virtual. Alhora, la Biblioteca Virtual de la UOC ofereix un servei de notícies a mida per a la Càtedra UNESCO basat en tecnologia de tramesa automàtica, especialitzat, d'actualització periòdica i de subscripció per correu electrònic.

Durant aquest curs s'han enviat, amb periodicitat setmanal, un total de trenta-set butlletins als cent dos subscriptors, butlletins que han abordat qüestions sobre polítiques i gestió d'aprenentatge virtual en el context universitari per mitjà d'una sèrie d'articles especialitzats i webs recomanats (informes, congressos, etc.).

¹⁵ <http://www.eadtu.nl/e-move/>

Organismes i institucions

La Biblioteca Virtual de la UOC forma part de la Xarxa d'Excel·lència de Biblioteques Digitals, DELOS. Aquesta iniciativa va ser creada per la Comissió Europea de la Societat de la Informació en el cinquè programa marc de recerca i desenvolupament i té com a objectiu millorar la recerca en el camp de les biblioteques digitals, com també afavorir la cooperació d'àmbit europeu i l'intercanvi d'idees i experiències.

La Biblioteca Virtual de la UOC també participa en la European Association of Distance Teaching Universities (EADTU),¹⁶ organització que representa tant les universitats obertes com les d'ensenyament a distància que hi ha a Europa.

EADTU s'organitza per grups de treball, i la Biblioteca Virtual de la UOC coordina en aquests moments el grup de treball Library and Learning Support. Aquest grup té com a objectiu el desenvolupament dels serveis de les biblioteques i les habilitats informacionals com un element essencial en l'aprenentatge. La major part dels membres del grup de treball també participen en el projecte europeu E-move.

¹⁶ <http://www.eadtu.nl/default.asp>

Recursos

Recursos humans

Personal

A la Biblioteca Virtual hi treballen un total de trenta-quatre persones. En plantilla hi figuren vint-i-cinc persones, de les quals vint-i-un són bibliotecaris, i compten amb el suport de quatre persones que fan tasques administratives i de cinc becaris.

L'organització de la Biblioteca Virtual s'articula entorn de tres grups operatius: Gestió de Recursos Documentals, Serveis i Innovació i Comunicació. Segons aquesta estructura interna, les tasques assignades a cada grup són les següents:

- El grup de Gestió de Recursos Documentals es dedica a la selecció de recursos i eines que permetin satisfer les necessitats d'informació de la comunitat UOC i situar la Biblioteca Virtual com a referent en matèria de societat del coneixement.
- El grup de Serveis desenvolupa serveis d'informació i lliuraments de documentació per a satisfer les necessitats bàsiques de la comunitat universitària en els processos d'aprenentatge, docència, recerca i gestió.
- Els grup d'Innovació i Comunicació s'ocupa de donar a conèixer l'oferta de serveis de la Biblioteca Virtual i facilitar els mecanismes per a la innovació, la millora contínua i la presa de decisions de l'organització.

Formació professional

Durant el curs 2006-2007, el personal de la Biblioteca Virtual ha rebut formació contínua i de millora professional per mitjà d'una sèrie de cursos de tipologia diversa.

El personal de la Biblioteca Virtual ha rebut 10 cursos de formació externa, ha impartit 8 cursos i ha participat en 11 conferències, seminaris i jornades.

Formació externa

Dins dels cursos organitzats pel Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya (COBDC) i segons la tipologia de la formació oferta (orientada a bibliotecaris tècnics, especialistes en recursos electrònics, catalogadors, etc.), el personal de la Biblioteca Virtual ha assistit als cursos següents:

- Introducció al format MARC 21. Barcelona, setembre del 2006.
- Esporgar, per què? Com i quan? Barcelona, novembre-desembre del 2006.
- Anàlisi de posicionament web. Barcelona, novembre del 2006.
- GESCOM 2. Barcelona, novembre del 2006.
- Motors de cerca i sistemes d'informació en línia per a usos acadèmics i professionals. Barcelona, desembre del 2006.
- Sindicació de continguts. Barcelona, gener del 2006.
- Començar a treballar amb XML. Barcelona, març del 2007.
- Aprendre dels millors. Construir propostes innovadores per a serveis d'informació per mitjà de l'anàlisi dels millors. Taller de *business-case*. Barcelona, maig del 2007.
- Eines de millora per mitjà de la qualitat a les biblioteques. Barcelona, maig del 2007.

Formació interna

Dins dels cursos de formació, s'han fet diversos cursos organitzats pel departament de Recursos Humans d'acord amb les necessitats del personal de gestió de la Universitat.

Formació impartida

A més de la formació rebuda pel personal de la Biblioteca Virtual, també s'han dut a terme altres iniciatives com a formadors. Tot seguit s'esmenten els cursos impartits pel personal de la Biblioteca Virtual:

- Drets d'autor i biblioteques. Curs impartit a: ANABAD, Santiago de Compostel·la (setembre del 2006); Instituto de Estudios Almerienses, Almeria (novembre del 2006); SEDIC (març del 2007); FESABID, Madrid (maig del 2007), i Workshop CALSI, València (juny del 2007).
- ISI Web of Knowledge i Refworks. Universitat de Barcelona. Barcelona, maig del 2007.
- Servicios de referencia virtual. CSIC. Barcelona, juny del 2007.
- Canon por préstamo público. ALADDA. Toledo, juny del 2007.

Així mateix, també s'ha fet formació a estudiants, professorat i investigadors, com s'ha comentat anteriorment en l'apartat corresponent.

Assistència i participació en conferències, seminaris i jornades

D'altra banda, el personal de la Biblioteca Virtual ha assistit o participat, presentant comunicacions o intervenint en taules rodones, en els congressos, jornades, etc. que s'enumeren tot seguit:

- Towards the European Digital Library. Congrés ECDL. Alacant, setembre del 2006.
- VI Workshop REBIUN. UNED. Madrid, octubre del 2006.
- «Documentalistas, musicólogos, e intérpretes: una colaboración necesaria». Universitat Autònoma de Madrid. Madrid, març del 2007.
- «Servicios de referencia virtual». Universitat de Saragossa. Saragossa, març del 2007.
- «Seminario sobre derechos de autor y bibliotecas». Junta de Castilla i Lleó. Valladolid, abril del 2007.
- «Derechos de autor y edición digital». Universitat Carlos III de Madrid. Madrid, abril del 2007.
- 4a. Jornada d'Usabilitat en Sistemes d'Informació Digital. Barcelona, maig del 2007.
- «Los recursos humanos en los centros de recursos para el aprendizaje y la investigación». Quintas Jornadas CRAI. Universitat d'Almeria, maig del 2007.
- «Los repositorios institucionales al servicio de las universidades». CBUC. Barcelona, juny del 2007.
- «La implementació de l'EEES a la UPC: el centre de recursos per a l'aprenentatge i la recerca (CRAI) com a model d'oferta integrada de serveis davant dels reptes del nou EEES». UPC. Barcelona, juny del 2007.
- «European Library Automation Group - ELAG 2007: Library 2.0». Universitat de Barcelona. Barcelona, juny del 2007.
- Jornada Anual de Presentación de Resultados de la Web of Knowledge. FECYT. Madrid, juny del 2007.

Recursos econòmics

El pressupost de la Biblioteca Virtual, corresponent al curs 2006-2007, s'ha dividit en tres partides principals:

- Adquisicions en paper, a què s'han destinat 137.994 euros per a la compra de monografies, subscripcions a revistes i altres materials documentals.
- Adquisicions d'informació electrònica, que ha comptat amb 416.607 euros.
- Despeses de projectes, amb una assignació de 108.300 euros.

Millora contínua i projectes

Evolució del nou sistema de gestió de biblioteques

Amb l'objectiu de fer possible l'acord aprovat per la Generalitat, per a la millora i la modernització del sistema bibliotecari de Catalunya en el període 2004-2007, el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) va ser designat responsable d'articular el canvi de programari de gestió bibliotecària.

L'evolució del procés d'implementació d'aquest programari, dividit en dues parts durant el curs 2006-2007, ha estat la següent.

- Catàleg. Corinthian: sota la coordinació del CBUC, s'han creat grups de treball a cada institució membre per a definir les funcions de les persones encarregades de l'administració general del programa i de la gestió de la migració de dades. A final de curs, tanmateix, han sorgit problemes amb l'empresa proveïdora de Corinthian, SirsiDynix, que han portat a desestimar el producte i a optar per Millennium.
- Col·lecció digital. MetaLib i SFX: en la fase de preparació s'ha fet la formació a bibliotecaris i representants informàtics de cada institució. El CBUC ha establert el calendari de formació, com també les reunions posteriors dels grups d'interlocutors i de la secció de suport, per a la posada en comú i la presa de decisions conjuntes relacionades amb la parametrització del sistema. Durant l'any 2007, s'han definit les parametritzacions locals de cada institució, tant per a l'SFX com per al Metalib, de l'empresa ExLibris, sobre la base de la versió 3 del programari. La versió 4 del programari, que presenta àmplies millores respecte a l'anterior, serà implementada al mes de febrer i en actiu per a totes les institucions per al mes de juny. La Biblioteca Virtual de la UOC treballa en paral·lel per a fer transparents els processos d'autenticació i validació d'usuaris via Campus.

Pla de millora de la Biblioteca Virtual

Fruit del procés d'avaluació de la qualitat de la Biblioteca Virtual fet per l'AQU durant el 2006, la Biblioteca Virtual ha fet el pla de millora de la Biblioteca per a donar resposta a les principals recomanacions de millora emeses per l'informe d'avaluació elaborat pel Comitè d'Avaluació Externa de l'AQU. Els eixos principals que configuren el pla de millora de la Biblioteca Virtual són els següents: Biblioteca Virtual i qualitat; pla estratègic de la Biblioteca Virtual; la Biblioteca Virtual dins de la UOC; l'ús de la Biblioteca Virtual; la satisfacció dels usuaris; Biblioteca Virtual i docència; Biblioteca Virtual i recerca, i Biblioteca Virtual i innovació.

La Biblioteca Virtual treballa en la implementació del nou programari de gestió bibliotecària de la col·lecció física i digital.

Fruit del procés d'avaluació de qualitat de l'AQU, la Biblioteca Virtual ha elaborat un pla de millora.

Pla de recollida de dades sobre satisfacció i expectatives

Dins de l'eix de satisfacció d'usuaris del pla de millora de la Biblioteca Virtual es definia la necessitat de tenir mecanismes que permetessin disposar de les expectatives o necessitats dels usuaris. Per aquest motiu i atès que la Biblioteca Virtual necessita poder disposar d'informació sobre com la valoren els seus usuaris i què n'esperen, s'ha elaborat un pla d'enquestes.

El pla d'enquestes de la Biblioteca Virtual té com a objectiu disposar d'una eina per a regularment i periòdicament saber millor els aspectes que s'esmenten a continuació respecte dels diferents col·lectius d'usuaris: el nivell de satisfacció dels serveis i continguts existents; si l'oferta s'ajusta a les necessitats reals; els serveis i continguts futurs que els usuaris voldrien tenir; els hàbits informacionals dels usuaris; els motius per a no fer servir la Biblioteca Virtual, etc.